

Procedury postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo

W ramach przygotowania społeczności szkoły do zastosowania niniejszych procedur, podejmuje się następujące czynności profilaktyczne:

- zapoznanie uczniów ze sposobem postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo – podczas godziny wychowawczej,
- zapoznanie rodziców (opiekunów prawnych) uczniów ze sposobem postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo – podczas zebrania lub na stronie internetowej szkoły,
- analiza problematyki uczniów przejawiających skłonność do zachowań trudnych wychowawczo - na posiedzeniu zespołu wychowawczego,
- działania wychowawców i innych nauczycieli na rzecz profilaktyki uzależnień (prelekcje, prezentacje)

Procedura postępowania w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją

I. Czynności na wypadek zagrożenia demoralizacją:

1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który nie ukończył 18-stu lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uczestniczy w grupie przestępczej, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel przekazuje informację wychowawcy klasy, do której uczęszcza uczeń oraz wpisuje fakt przekazania takiej informacji do zeszytu uwag klasowych.
2. Wychowawca, który uzyskał informację o przejawach demoralizacji ucznia informuje o tym dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego. Wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami (prawnymi opiekunami) oraz z uczniem – w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do bezwzględnego zaniechania negatywnych zachowań. Zobowiązuje rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do wzmożonego nadzoru nad dzieckiem oraz do stałych kontaktów z wychowawcą klasy. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym. Następnie sporządza notatkę z przebiegu rozmowy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia, w którym umieszcza konkretne ustalenia z nimi zawarte, pod którymi strony zamieszczają swój czytelny podpis.
3. W przypadku uprawdopodobnienia się informacji o tym, że nieletni uprawia nierząd, odurza się lub spożywa alkohol, wychowawca zawiadamia policję.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o innych niż nierząd, spożywanie alkoholu i odurzanie się przejawach demoralizacji ucznia, dyrektor pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji policję (specjalistę ds. nieletnich). Środki te należy podjąć także wtedy, gdy szkoła wykorzystywała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami (opiekunami prawnymi), ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem itp.) Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.
5. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304§2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły, jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

II. Czynności naprawcze: monitoring zachowania ucznia po interwencji zgodnej z procedurą, dokonywany przez wychowawcę we współpracy z pedagogiem szkolnym i dyrektorem szkoły.

Podstawa prawna stosowanej procedury:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109
2. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./.
4. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
5. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
6. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. /Dz. U. Nr 26, poz. 226/. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

Procedura postępowania w przypadku agresji słownej ucznia

Procedura dotyczy wypowiedzi ucznia, szkodliwych dla atakowanej osoby, takich jak: wulgarne określanie, groźenie, straszenie, odpędzanie, odbieranie uprawnień, podawanie fałszywych informacji, wyśmiewanie, prowokowanie do agresji itp.

I. Czynności na wypadek zaistnienia agresji słownej ucznia:

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły będący świadkiem agresji słownej powinien natychmiast (w sposób stanowczy) słownie zareagować na zaistniałą sytuację, powstrzymać dalszą agresję słowną (wyjaśniając z uczniem negatywny aspekt jego zachowania). Następnie powinien zgłosić fakt do wychowawcy bądź pedagoga szkolnego i jednocześnie zanotować zaistniałe zdarzenie w dzienniku uwag.
2. Wychowawca bądź pedagog szkolny przeprowadza rozmowę o charakterze ostrzegawczym z uczniem biorącym udział w zachowaniu agresywnym, wyjaśniając okoliczności faktyczne.
3. Wychowawca bądź pedagog szkolny informuje ucznia o konsekwencjach zachowania agresywnego, zgodnych ze statutem szkoły (gradacja kar).
4. Wychowawca powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia, który zastosował agresję słowną oraz ofiary tego zachowania o zaistniałej sytuacji. Fakt rozmowy z rodzicem wychowawca odnotowuje w dzienniku lekcyjnym/zeszytce uwag (opis szczegółowy zdarzenia przechowuje w teczce wychowawcy).
5. W przypadku powtarzających się aktów agresji słownej lub pojawiającego się nasilenia przejawów agresji słownej u ucznia, wychowawca zwraca się z prośbą o interwencję do dyrektora szkoły.
6. Dyrektor szkoły przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności rodziców (opiekunów prawnych) ucznia.
7. W przypadku braku zmiany postawy ucznia, dyrektor podejmuje działania dyscyplinujące zgodnie ze statutem szkoły.
8. W przypadku agresji słownej skierowanej do nauczyciela lub innych pracowników szkoły, dyrektor podejmuje działania zgodnie z procedurą postępowania w przypadku przestępstwa przeciwko funkcjonariuszowi publicznemu.

II. Działania naprawcze: monitoring zachowania ucznia po interwencji zgodnej z procedurą, dokonywany przez wychowawcę we współpracy z pedagogiem szkolnym i dyrektorem szkoły.

Podstawa prawna:

1. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
2. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. /Dz. U. Nr 26, poz. 226/. W sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.

Procedura postępowania wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego

I. Postępowanie wobec ucznia, sprawcy czynu karalnego:

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia o znamionach czynu karalnego:
  - niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły,
  - wstępnie ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków,
  - przekazuje sprawcę, (jeżeli jest znany i przebywa na terenie szkoły), pod opiekę pedagoga lub dyrektora szkoły,
  - zabezpieczenia ewentualne dowody lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je policji,
  - współpracuje z wychowawcą klasy w ustaleniu okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
2. Wychowawca klasy:
  - powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy,
  - sporządza notatkę służbową i przechowuje dokumentację zdarzenia w teczce wychowawcy.
3. Dyrektor szkoły:
  - niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły,
  - nadzoruje przebieg dochodzenia na terenie szkoły.

II. Czynności naprawcze: monitoring zachowania ucznia po interwencji zgodnej z procedurą, dokonywany przez wychowawcę we współpracy z pedagogiem szkolnym i dyrektorem szkoły.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z/
2. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
3. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
4. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. /Dz. U. Nr 26, poz. 226/.
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

Procedura postępowania wobec ucznia agresywnego fizycznie

I. Czynności w sytuacji agresywnego zachowania ucznia:

1. Nauczyciel, który jest świadkiem agresywnego zachowania ucznia lub powziął informację o takim zachowaniu jest zobowiązany do:

- natychmiastowej, stanowczej, słownej reakcji na zaistniałą sytuację,
- podjęcia próby odizolowania ucznia zachowującego się agresywnie od grupy,
- wezwania pomocy w razie potrzeby (np. innego nauczyciela, pedagoga, dyrektora szkoły),
- udzielenia pomocy ofierze agresji i zapewnienia bezpieczeństwa pozostałych uczniów,
- wezwania wychowawcy (w przypadku jego nieobecności dyrektora szkoły lub jego zastępcy).

2. Wychowawca:

- powiadamia pedagoga oraz dyrekcję o zaistniałym zdarzeniu,
- powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i ofiary zaistniałego zdarzenia,

3. Dyrektor szkoły:

- wzywa rodziców (opiekunów prawnych) uczniów uczestniczących w zdarzeniu,
- ustala okoliczności zdarzenia (wysłuchanie stron),
- podejmuje decyzję o rodzaju zastosowanej kary, w zależności od wagi zdarzenia (nagana wychowawcy, nagana dyrektora szkoły lub zobowiązanie do przestrzegania kontraktu).

4. Procedurę postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku konieczności zdyscyplinowania wyjątkowo agresywnego ucznia bądź nagminnie przejawiającego zachowania agresywne należy wezwać policję w celu podjęcia interwencji zapewniającej bezpieczeństwo uczniom i pracownikom szkoły.

6. W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji ucznia z rówieśnikami (pobicia, itp.), wychowawca wskazuje rodzicom potrzebę przeprowadzenia specjalistycznych badań psychologicznych, w celu otrzymania dalszych wskazówek dotyczących prowadzenia ucznia.

7. W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem i wychowawcą ucznia kieruje wnioskiem do Sądu Rejonowego o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

Podstawa prawna :

· Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 228 z późn. zm. – tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z/ oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą).

· Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30, poz. 179 z późn. zm.).

· Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.).

· Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

· Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226, z późn. zm.).

Procedury postępowania wspierające ucznia - ofiarę czynu karalnego

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

1. Nauczyciel, który był świadkiem czynu karalnego bądź otrzymał informacje o takim fakcie jest zobowiązany do:

- udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń,
- niezwłocznego powiadomienia dyrektora szkoły.

2. Dyrektor szkoły:

- Niezwłocznie wzywa policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia,
- zawiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z/

2. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

3. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./

4. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./

5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. /Dz. U. Nr 26, poz. 226/.

6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że na terenie szkoły znajduje się uczeń, będący pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych substancji odurzających

I. Czynności na wypadek podejrzeń nauczyciela, co do ucznia, którego zachowanie wskazuje na spożycie alkoholu, narkotyków lub innych substancji odurzających:

1. Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który podejrzewa, że uczeń może być pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających:
  - powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy,
  - odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie,
  - wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej,
  - zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (opiekunów prawnych) ucznia, których zobowiązuje do niezwłocznego przybycia do szkoły. Gdy rodzice (opiekunowie prawni) odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji – decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
2. Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice (opiekunowie prawni) ucznia będącego pod wpływem alkoholu, odmawiają przyścia do szkoły, a jest on agresywny, daje powód do zgorzienia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości policja ma możliwość przewiezienia ucznia do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców (opiekunów prawnych) oraz sąd rodzinny, jeżeli uczeń nie ukończył 18 lat.
3. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
4. Dyrektor szkoły zawiadamia policję w przypadku spożywania alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

II. Czynności naprawcze:

- pomoc pedagoga szkolnego oraz kontakt z udzielającymi wsparcia instytucjami państwowymi lub społecznymi,
- monitoring zachowania ucznia po interwencji zgodnej z procedurą.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 228 z późn. zm. – tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109 z/ oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz. 230 z p. zm./.
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30, poz. 179 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.).
- Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198 z późn. zm. /.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226 z późn. zm.)).

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest w posiadaniu substancji przypominających narkotyk

I. Czynności na wypadek zaistnienia sytuacji.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, itp.) ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. Jeżeli uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji, należy czekać na przyjazd policji.
2. O swoich spostrzeżeniach nauczyciel powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
3. Dyrektor szkoły powiadamia policję.
4. Do przyjazdu policji dyrektor zarządza odizolowanie ucznia (np. w gabinecie dyrektora, pedagoga), zapewniając kontrolę jego zachowania. Należy zwrócić uwagę, aby uczeń, który wcześniej odmówił wydania substancji nie ukrył jej, nie przekazał, nie połknął lub nie wyrzucił.
5. Wychowawca wraz z nauczycielem podejmującym procedurę dokumentuje całe zdarzenie, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami i umieszcza ją w teczce wychowawcy klasy.
6. Dalsze czynności wyjaśniające prowadzi policja.

7. Ukaranie ucznia karami przewidzianymi w statucie szkoły jest możliwe po przeprowadzeniu dochodzenia i otrzymaniu wyjaśnień od policji.

II. Czynności naprawcze:

- pomoc pedagoga szkolnego oraz kontakt z udzielającymi wsparcia instytucjami państwowymi lub społecznymi,
- monitoring zachowania ucznia po interwencji zgodnej z procedurą.

Podstawa prawna:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z / oraz przepisy wykonawcze.
2. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./
5. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. /Dz. U. Nr 26, poz. 226/. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.

Procedura reagowania na epizod psychotyczny ucznia

I. Czynności w przypadku epizodu psychotycznego ucznia:

1. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia pozostaje w kontakcie z uczniem, nie pozostawia ucznia samego. W czasie kontaktu z dzieckiem mówi spokojnie, łagodnie, delikatnie i próbuje jak najszybciej, bez rozgłosu, przeprowadzić ucznia w spokojne, bezpieczne miejsce (gabinet pielęgniarki, sekretariat, pokój wicedyrektora lub pedagoga szkolnego). Nauczyciel o zaistniałej sytuacji jak najszybciej informuje dyrektora szkoły.
2. Dyrektor, nauczyciel lub wskazana przez niego osoba zawiadamia pogotowie ratunkowe.
3. Dyrektor lub wskazana przez niego osoba udziela informacji telefonicznej rodzicom/opiekunom prawnym.

II. Działania naprawcze:

1. Jeżeli uczeń wraca do szkoły po leczeniu szpitalnym (dłuższej nieobecności), należy przygotować klasę, która była świadkiem epizodu psychotycznego do odpowiedniego zachowania się poprzez spotkanie z pedagogiem.
2. Jeżeli rodzice (opiekunowie prawni) ucznia nie zgadzają się na informowanie klasy o chorobie, nie należy podejmować działań przewidzianych w pkt.1.
3. Należy zorganizować w miarę możliwości spotkanie nauczycieli z rodzicami (opiekunami prawnymi) ucznia aby określić jego potrzeby wychowawcze i edukacyjne, biorąc pod uwagę natężenie choroby i skutki uboczne stosowanych leków.
4. Należy udzielić wsparcia rodzicom (opiekunom prawnym), wskazać możliwości korzystania z dostępnych form leczenia psychicznego.

Procedura podejmowania kontaktu z mediami w sytuacji kryzysowej

1. Kontakt z mediami w sytuacji kryzysowej odbywa się w formie oficjalnych komunikatów dyrektora szkoły.
2. Tylko dyrektor lub wyznaczona przez dyrektora osoba kontaktuje się z mediami, przekazując niezbędne informacje.
3. Pozostali pracownicy szkoły nie udzielają informacji o kryzysie, nie wyrażają swoich opinii publicznie do czasu oficjalnego zakończenia sprawy.
4. W razie konieczności dyrektor szkoły zwołuje konferencję prasową.

Procedura postępowania w przypadku korzystania przez ucznia z telefonu komórkowego oraz innych elektronicznych nośników dźwięku i obrazu podczas zajęć lekcyjnych i uroczystości szkolnych.

I. Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych elektronicznych nośników dźwięku i obrazu w czasie zajęć lekcyjnych i uroczystości szkolnych.

1. Podczas zajęć edukacyjnych obowiązuje uczniów całkowity zakaz używania telefonów komórkowych oraz innych elektronicznych nośników dźwięku i obrazu.
2. Przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych uczeń ma obowiązek wyłączyć i schować telefon lub inny elektroniczny nośnik dźwięku i obrazu.
3. Nagrywanie dźwięku lub obrazu za pomocą sprzętu elektronicznego jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej i fotografowanej.

II. Czynności na wypadek nieprzestrzegania przez ucznia zasad korzystania z telefonów komórkowych oraz innych elektronicznych nośników dźwięku i obrazu w czasie zajęć lekcyjnych i uroczystości szkolnych:

1. Po stwierdzeniu naruszenia zasad przez ucznia nauczyciel nakazuje niezwłoczne wyłączenie aparatu, wpisuje uwagę do zeszytu uwag.
2. Wobec ucznia stosuje się kary przewidziane statutem oraz regulaminem oceniania zachowania.
3. W nagłych przypadkach, w czasie trwania lekcji, rodzic (opiekun prawny) może skontaktować się z uczniem, dzwoniąc do sekretariatu szkoły.

Podstawy prawne stosowanej procedury:

1. *Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty /Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm./*
2. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lutego 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutow publicznego przedszkola oraz publicznych szkół.*

Procedura postępowania w przypadku popełnienia przestępstwa przeciwko nauczycielowi – funkcjonariuszowi publicznemu.

Nauczyciel podczas pełnienia obowiązków służbowych lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzysta z prawa do ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych. Za przestępstwa przeciwko nauczycielowi – wychowawcy jako funkcjonariuszowi publicznemu uznaje się: naruszenie nietykalności osobistej, czynną napaść z użyciem niebezpiecznego przedmiotu, stosowanie groźby bezprawnej lub przemocy w celu zmuszenia do przedsięwzięcia lub zaniechania czynności służbowej oraz znieważenie.

Niniejsza procedura dotyczy zachowań, takich jak np. używanie obelżywych wyzwisk, groźnienie, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja, zabieranie przedmiotu, będącego w posiadaniu nauczyciela itp.

I. Czynności w przypadku przestępstwa przeciwko nauczycielowi:

3. Popełnienie któregoś z powyższych czynów wobec nauczyciela należy zgłosić wychowawcy, pedagogowi dyrektorowi szkoły, rodzicom (opiekunom prawnym) sprawcy oraz kuratorowi sądowemu (jeżeli uczeń jest pod jego kuratelą).
4. Dyrektor zleca działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia i powiadamia o tym fakcie przedstawiciela organu sprawującego nadzór pedagogiczny.
5. Przedstawiciel tego organu, występuje z urzędu w obronie nauczyciela, którego prawa w ten sposób zostały naruszone.
6. Pozostali pracownicy, nie podlegający ochronie przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych, mogą w przypadku zaistnienia wobec nich przestępstwa z § 3, dochodzić swych praw na drodze powództwa cywilnego.
7. Uczeń, który dopuścił się czynu karalnego, otrzymuje karę przewidzianą statutem szkoły, w zależności od okoliczności sprawy i stopnia winy.

Podstawa prawna:

1. *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. - tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109).*
2. *Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.)*
3. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego.*
4. *Ustawa z dnia 11 kwietnia 2007r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz o zmianie niektórych innych ustaw.*
Zgodnie z przepisami Kodeksu karnego, za przestępstwa przeciwko funkcjonariuszom publicznym należy uznać:
- art. 222 - naruszenie nietykalności osobistej,
- art. 223 - czynną napaść wspólnie z innymi osobami lub z użyciem broni palnej lub innego niebezpiecznego przedmiotu bądź środka obezwładniającego,
- art. 224 - stosowanie groźby bezprawnej lub przemocy w celu zmuszenia funkcjonariusza publicznego do przedsięwzięcia lub zaniechania prawnej czynności służbowej,
- art. 226 - znieważenie funkcjonariusza publicznego.

Procedura postępowania w przypadku zakłócania przez ucznia toku lekcji

Przez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (głośne rozmowy, chodzenie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela)

1. Nauczyciel prowadzący lekcję powinien:
  - słownie zwrócić uwagę na niewłaściwe zachowanie ucznia,
  - dokonać wpisu w zeszycie uwag,
  - w przypadku powtórzenia się zachowania powiadomienie wychowawcy po zakończeniu lekcji.
2. Wychowawca przeprowadza z uczniem rozmowę wychowawczą i uwzględnia uwagi wystawiając ocenę z zachowania.
3. W przypadku gdy nauczyciel prowadzący zajęcia nie może samodzielnie opanować sytuacji w klasie, wzywa pedagoga lub dyżurującego dyrektora.
4. Pedagog (lub dyżurujący dyrektor) udaje się do wskazanej klasy w celu ustalenia tożsamości przeszkadzających uczniów i przywrócenia porządku. W razie konieczności zabiera ich z sali lekcyjnej do swojego gabinetu lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu dyrektora.
5. Pedagog (lub dyżurujący dyrektor) przeprowadza rozmowę z uczniami i ustala konsekwencje zachowania w zależności od wagi popełnionego naruszenia.
6. Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole – na wniosek pedagoga (lub dyżurującego dyrektora) wychowawca powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu.
7. Jeżeli przyczyną zakłócania toku lekcji były przypadki określone w innych procedurach, należy postępować według tych procedur.
8. Nie należy zakłócać toku lekcji innym nauczycielom.
9. Nie należy wypraszać przeszkadzającego ucznia z sali lekcyjnej oraz wysyłać go w czasie lekcji do wychowawcy, pedagoga szkolnego lub dyrekcji szkoły.